

Hauek dira *Euskaltzaindiaren Hiztegiaren* 2021eko urtarrileko eguneratzean zuzendu edo osatu diren sarrera eta azpisarrerak eta gehitu diren sarrera eta azpisarrera berriak:

SARRERA BERRIAK

altimetria	magmatismo	sismometro	xamurtu
aureola	oinaztargi	sudurluze	xaxtar
banku ³	orogenesi	sudurmotz	xikin
barometriko	ozeanografo	sudurrandi	xixtatu
edafologia	pirritan	sudurzapal	xixtrin
erregresio	pitta	tramontana	xola
estentsio	polliki	transgresio	xorroxtu
foliazio	pollit	tril egin	xotil
fosa	porositare	ttak	xutik
fumarola	pot ²	ttarro	xutitu
gaixto	pott	ttente	zartagineko
gazitze	pox	ttintta	zeinda
geofisika	preziso izan	ttipi-ttapa	zentzuneko
husna	puntazorrotz	ttuku-ttuku	zerbitzuburu
ibilgu	puttiko	tuku-tuku	zeurez
iboi	puxka	tupustez	ziertzo
isobariko	puxketa	txapal	zizazuri
kala ³	sinesteko	txurrut	zuhaitzondo
kronoestratigrafia	siroko	xahartu	
kronoestratigrafiko	sismograma	xamurtasun	

AZPISARRERA BERRIAK

-tik hasi eta	euri(-)bisuts	mahai(-)oihal	paseora
-tik hasirik	ez zerurako eta ez	marea bizi	pasioz
(neure, zeure...) burua	lurrerako	neurri berean	patrikatik
urari eman	Foehn efektu	neurritik kanpo	patxadako
alaba zaharren	galbidean	neurritz kanpo	patxadan
Beaufort eskala	goi(-)presio	nik uste	patxadaz
behe(-)presio	hainbesterekin	nor eta nor	patxadazko
bezain sarri	haurra(k) izan	orainoko	pausoan
Doppler efektu	honetaz gain(era)	ozono(-)geruza	pausoz pauso
Douglas eskala	honezaz gain(era)	pa egin	pausuan
elur(-)bisuts	horretaz gain(era)	parranda egin	penarekin
elur(-)ekaitz	horrezaz gain(era)	parrandan	penaren penaz
enbor(-)azal	ibai(-)laster	parte gaiztoko	penitentzia egin
enplegu(-)erregulazioko	inbertsio termiko	pasadizoan	penitentzian
espediente	itxura hartu	pasaiaiko	penitentziaz
erdi lotan	jan eta jan	pasaian	pentaketan
etxeko probetxu	jarraipena eman	pasatuak pasatu	pentatzeko(a) izan
euri azido	Libanoko zedro	paseoan	perilean

pitta bat	santu egin	sudurra sartu	ttipian
piztia txar	santu(-)egin	suerteko	ttipitik
plantako	sarbidea eman	suertez	txakurraren ipurdira
plantan	sarriko	sugarretan	bidali
plantan ezarri (eman)	sasiak sutu	sukalde(-)bazter	txakurraren ipurdira
plazer baduzu	sasiari su eman	sukalde(-)lan	joan
plazer eman	sasoiz	sukalde(-)tresna	txakurraren salara bidali
poltsikotik	sator(-)tratu	sukalde(-)zoko	txakurraren salara joan
postura egin	segan	sukarra hartu	txakurr(ar)enak esan
pot egin	segi eta segi	sukarretan	txanda egin
pot eman	segida eman	supazter(-)xoko	txanda hartu
pott egin	seguerean	susmo gaizto	txantxaz
poz-atsegin	segurutzat	susmo(a) hartu	txantxetan-benetan
poz-atsegin ez	seigarrengo	susmo txar	txapela erantzi
pozean	sekretuzko	susmoz	txapela kendu
pozerako	sekula betiko	sustraiak egin	txarrera egin
pozetan	sekula gehiago	sustraitik	txarrera jo
pozezko	seme galdu	tabako(-)hosto	txarto egin
pozteko	seme zaharren	taberna(-)zulo	txarto esan
prediku egin	senar-emaztegai	tamainan	txartzat eduki
predikuan	sendabidean	tanta hotz	txartzat eman
premia gorri	sentimenduzko	tartean sartu	txartzat hartu
premia larri	sesioan	tartean-tartean	txartzat jo
premiak	sinesteak lan(ak) izan	taxuan	txeraz
presa eman	sinesteko ere	taxura	txerri(-)hiltze
presaz	so bat egin	teatro(-)lan	txikitako
presente eduki	so eta so	teilatua eman	txikitatik
presentzian	soberaz	teman	tximista batean
publikoan	soinekoak urratu	tenorez	txirula(-)jotzaile
punta-zorrotz	soinu jo	tentazioan erori	txistu jo
puntan	soinuan	tira eta tira	txistu(-)hots
puntaren punta	solas eman	tiro(-)hots	txistu(-)soinu
puntua eman	solas eta solas	tiroz	txistuz
puntua jarri	solasa(k) erabili	titia eman	txurrut egin
puntutik	solasa(k) ibili	titia hartu	uda ala negu
puska bat	soldadu(-)lagun	titia kendu	uda bete
puskaz	soldadutza egin	titiko haur	uda eta negu
putzu(-)zulo	sortzetik	toki egin	uda(-)parte
puxka bat	sortzetiko	toki eman	Uholde Handi
sabel(-)zorro	soseguan	tokia hartu	uko(-)jegite
sabeleko min	su bizi	tokia hustu	ulertzekoa izan
saihetsez	su ezti	tokian-tokian	ulu egin
sakelatik	su gori	tokiaren gainean	ume(-)denbora
salburik	su(-)pindar	traban	umea(k) eduki
salda garbi	su(-)txingar	trabes egin	umea(k) izan
saldoan	su(a) lotu	trapu zahar	umil-umila
salerosketan	sudur-handi	tratura	umore oneko
saltoan	sudur-kako	traza eman	umore txarreko
saltsan	sudur-luze	traza(k) hartu	umorean
saltzeko	sudur-motz	trenpuan	umoreko
samaraino	sudur-zapal	tripak jan	umorez
samin(-)agur	sudur(-)kako	tripetako min	unai(-)kanta
saminez	sudur(-)punta	trufan	une batean
San Joan su	sudurpe	trumoi(-)hots	une batetik bestera

unetik unera	urteak izan	zaku berean sartu	zernahi gerta (ere)
unez une	urteak joan, urteak	zakuan sartu	zernahi izanik
upa lako	etorri	zalantzaz	zernahi kostarik (ere)
ur bizi	urteak joan eta urteak	zalantzetan	zernahitarako
ur eta ogi barau egin	etorri	zaldun ibiltari	zeru eta lur
ur gazi	urtean	zalu-zalua	zeru goien
ur geza	urtean-urtean	zango(-)punta	zeru goren
ur gori	urtebetetze(-)egun	zango(-)puntetan	zeru zabal
ur gozo	urteetan eta urteetan	zango(-)sagar	zeru-lur
ur handi(eta)ko arrain	urteko	zango(-)zola	zeru(-)azpi
ur lo	urtetik urtera	zangoz gora	zeru(-)esfera
ur mehe	urtez urte	zantzuan	zeru(-)gain
ur ustel	urtu beharrean	zapal-zapal egin	zeru(-)goi
ur(-)azal	usaiaz kanpoko	zarata batean	zeru(-)zola
ur(-)begi	usain gozo	zarata bizian	zerua irabazi
ur(-)jertz	usain on	zarataz	zerua iritsi
ur(-)gain	usain txarra hartu	zati izan	zeruetako Aita
ur(-)hegi	usain(a) hartu	zatitan	zeruko Aita
ur(-)korronte	usainean	zazpigarrengo	zeurezko
ur(-)negar	usainera	ze ez	zezen(-)laster
ur(-)ondo	uste izateko(a) izan	zehir-begiratu	zigarro puru
urak bide egin	uste oso	zehir-esan	zigarro(-)mutxikin
urez	ustel(-)usain	zehatz eta mehatz	zilar zuri
urez ur	usterik gutxienean	zein eta zein	zilarretan
urratsean	ustetan	zein gehiago	zilipurdi egin
urratsez urrats	uzta egin	zein-nahi den, zeinahi	zin faltsu
urre zahar	uztarrian	den	zinez eta benaz
urre-zilar	uztarriko	zeinek esan	zinez eta minez
urre(-)aro	xahurik	zelan ez	zinki eta finki
urre(-)eztei	xede hartu	zelata egin	zinkurin egin
urre(-)gose	xedetan	zenbat ...-ago	zintzurra egin
urre(-)sagar	xedez	zenbat... hainbeste...	ziri(-)bertso
urretan	xehe-xehe	zenbatera	zirika egin
urrezko aro	xehe-xehea	zentzuan	zirimolan
urrezko eztegu	xehetasunetan sartu	zentzuz	zirkulu polar
urrikaltzeko	ximiko berri	zer bada, zer ba	ziur egon
urrikitan sartu	xingar(-)azpi	zer berri	ziur izan
urrun gabe	xuri-gorri	zer da	zizpuru egin
urrunean	xut-xuta	zer dela eta	zokora bota
urruneko	xuxen-xuxena	zer dugu	zor-hartzeko
urrunera	zabal-zabala	zer eta zer	zor(-)agiri
urrunetik	zabalean	zer moduzko	zoratzeko
urrungo	zahagi egin	zer nahi duzu (bada)	zorigaitzeko
urrutiko	zahagi(-)dantza	zer pentsatu	zorionerako
urrutirago	zahar eta gazte	zer... hura...	zoritxarrerako
urrutitik	zahar-berri	zerbitzuan	zoriz
urte(-)barru	zahar-gazte	zerbitzuko	zoro garbi
urte berri on	zaharrak berri	zerbitzura	zorra(k) berdindu
urte labor	zahartzera	zerbitzurako	zorra(k) egin
urte luze	zain eta muin	zerbitzutan	zorra(k) garbitu
urte on	zain eta zain	zereko zera	zorra(k) hartu
urte oroz	zain hileko	zeresan(a) eman	zorra(k) kendu
urte(-)sari	zain-hil	zergatik edo hargatik	zorra(k) kitatu
urteak eta urteak	zainak eman	zernahi den	zorra(k) ordaindu

zorra(k) pagatu	zuhaitz(-)azal	zuzen den bezala	zuzenbidez
zorrean	zuhaitz(-)enbor	zuzen eta bidezko	zuzenbidezko
zorrik ez izan	zuhur(ra) izan	zuzen izan	zuzenetik
zortez	zuri-zuri egin	zuzen onez	zuzenez
zortzigarrego	zuri-zuria	zuzen-zuzena	zuztarretik
zozketaz	zuriz	zuzenbide(a) egin	
zuhaitz(-)adar	zurrustan	zuzenbidean	

ZUZENDU EDO OSATU DIREN SARRERAK

Definizioa osatu edo moldatu da sarrera hauetan:

abrasio	freatiko	nagusi	tupiki
antizikloi	galerna	otoi	txorakeria
arabego	garai ¹	piztia	zeru
arren	gaztela-haize	plubiograma	zinausle
berdinketa	herri	plubiometro	zororik
bisuts	inskribatu	presentzia	zurrut
duin	ipar	puska	
egun ¹	kristalino ²	trufaka	

Adiera edo azpiadiera gehitu edo kendu da sarrera hauetan:

adin ¹	garbi	nodulu	sistema
aipagai	glaziar	nornahi	tai gabe
aizaro	gu	olentzero	tarteka
alterazio	hiato	ostalari	tinko
balantze	igokunde	padartza	uholde
begi	ikara	parte	umil
berdindu	infiltratu	pasatu	xuxen
bisitazio	infiltrazio	pazko	zain ³
bizidun	itsaspeko	pentsatu	zatika
bizigabe	jasokunde	peto ¹	ze ²
deflazio	jira	polito	zerbait
denbora	justu	poro	zeru
eguberri	kaoba	presente	zeure
elizate	konpresio	punta	zirku
erregulatu	kontzeju	purra	ziur
erreplika	larri ¹	putzu	zoko
estai	lehen	sakela	zororik
estali ²	leiho	sakrifizio	zuek
eta ¹	lekuko	sala	zurrut
ezen	matrize	saltoka	zuzen
gabon	mendekoste	sendo	

Ohar osagarria gehitu edo moldatu da sarrera hauetan:

erdi ¹	garbikunde	hausterre	tut
errege	gizakunde	hobe	zerbait

Sarrerako buruaren forma moldatu da sarrera hauetan:

Hauste² (lehen **hauste²**)
Lerdo² (lehen **lerdo²**)

Pazkoaldi (lehen **pazkoaldi**)

Adibideren bat gehitu, kendu edo moldatu da sarrera hauetan:

abisal	pa	sona	xehe ¹
ahoko	pare	sorbalda	xerrama
aire	parranda	sorgin	xerri
asko	paseo	sorginkeria	xidor
asko	patar	sorrera	ximiko
atmosferiko	penagarri	sosegatu	ximixta
aurora	perfekzio	sosegu	xinple
beltzuri	pietate	suerte	xirimola
bero	pintura	sugar	xixpa
bolada	planta	taberna	xixtako
eguzki	plaza	tantai	xoko
ekaitz	plazer	teila	xoragarri
epaile	polar	teilatu	xoratu
erlatibo	premia	tirria	xoro
erradiazio	presa ¹	titi	xorrotx
erregulazio	probetxu	trapu	xotx
errendatu	puntu	tratu	xoxo
frantziskano	purpura	tristezia	xurrupa
fronte	sabai	tropikal	xurrupatu
gabetarik	salbamendu	turuta	zahartu
gehiengo	salda	txarkeria	zain ¹
globo	saldu	txiki	zama
gori	samin	tximista	zango
gorri ¹	santu	txorakeria	zarbo ¹
harea	sapa	txukun	zelai
hartu	sari ¹	uda	zer
hidrografiko	sartu	udaberri	zernahi
hondar ¹	sasoi	udazken	zilipurdi
hondar ²	segurantza	ugari	zinausle
hotz	segurantzia	ume	zinkurin
isurialde	seguru	une	zitalkeria
judu	sei	ur	zitroin
kalte	sekretu	urratu ¹	zor
klima	seme	urre	zortzi
lur	sendorik	urrun	zu
nabar ¹	sentimen	urruti	zuek
neurri	sinoptiko	urte	zuhaitz
on ¹	soberaxko	uste izan	zumitz
ordu	soil	uzta	zunda
orogeniko	soinu	xamur	zuri
otoitz	solas	xarbo	zurrunbilo
ozono	soldadu	xardina	zuztar

Beste sarrera batzuetarako loturak gehitu dira sarrera hauetan:

amilka	basakristau	baxa	dolumin
barra	basapiztia	bilinbolaka	engainatu

engainatu	izan²	lurrin	tipi-tapa
epigrama	korroka	ostera¹	txistuka
gaberik	kristoren	pentsaketa	zabalera
hautzaro	kurrinka	puru²	
iturburu	lasterka	salbu	

Marka osagarriren bat (euskalki marka, jakite arloa, erregistroa...) gehitu edo kendu da sarrera hauetan:

depresio	xamur	xiri	xorroxtu
kontsideratu	xarbo	xirimola	xotx
pasaia	xardina	xixpa	xoxo
pena	xerrama	xixta	xuri
peril	xerri	xixtako	xurrupe
sismografo	xidor	xoko	xurrupe
sobra	ximel	xoragarri	xut
xabor	ximiko	xoratu	xuxen
xakur	ximixta	xoro	
xamar²	xinple	xorrotx	

ZUZENDU EDO OSATU DIREN AZPISARRERAK

Definizioa osatu edo moldatu da azpisarrera hauetan:

eguna(k) joan, eguna(k) etorri	ipar zuri jaiotzatiko	neurrian sobran	zehir-haize zurrutean
hitz egin	mesedez	trufaz	
ipar beltz	muturra sartu	txikitan	

Adiera edo azpiadiera gehitu edo kendu da azpisarrera hauetan:

familia izan	neurriko	sarritan	urrutira
Gabon zahar	nornahi den	seme-alaba	zinezko
ikara egin	ondorioz	suak hartu	zurrupe egin
katean	pozez	urrundik	
lekua hartu	puntuan	urrutian	

Ohar osagarria gehitu edo moldatu da azpisarrera hauetan:

faborez	kontuak atera	zenbat ere ...-ago	zurrupe egin
hobe izan	leporaino	zenbat eta ...-ago	

Sarrerako buruaren forma moldatu da azpisarrera hauetan:

doi-doia (lehen doi-doi(a))	Pazko bigarren (lehen pazko bigarren)
ez ikusi(a) egin, ez ikusi(arena) egin (lehen ez ikusi(arena) egin)	Pazko Garizumako (lehen pazko garizumako)
Gabon zahar (lehen gabon zahar)	Pazko hirugarren (lehen pazko hirugarren)
hasian hasi (lehen hasian-hasi)	Pazko hirurren (lehen pazko hirurren)
Hausterre egun (lehen hausterre egun)	Pazko Loratu (lehen pazko loratu)
Hauts egun (lehen hauts egun)	Pazko Maiatzeko (lehen pazko maiatzeko)
	Pazko zahar (lehen pazko zahar)

Adibideren bat gehitu, kendu edo moldatu da azpisarrera hauetan:

bidea(k) ireki **urrutira** **zor izan**
senar-emazte **zenbat... hainbat...** **zurrut egin**

Beste sarrera batzuetarako loturak gehitu dira azpisarrera hauetan:

apustu egin	erroak egin	hobe beharrez	ustean
beti-betiko	errotik	iragaitzaz	zalantzan
bularra eman	gaizki esan	salto batean	zenbat ere ...-ago
bularra hartu	hanka(-)hots	temperaturaren inbertsio	zigarro(-)mutur
buru-belarri	hanken gainean	tratuan	zor izan
erdi lo	hitz(-)erdika	tripako min	zorrik ez izan

Marka osagarriren bat (euskalki marka, jakite arloa, erregistroa...) gehitu edo kendu da azpisarrera hauetan:

hitz gurutzatu **pasadizoko** **plantak egin**

Azpisarrera hauek kendu dira:

gurean **justu-justu** **larri-larri** **peto-peto**